

Rettighed, og der kan ikke være Tale om at ville tage den bort; men, hvor dette ikke er Tilfældet, hvor saadanne Huse ere beboede af andre Indfædderfamilier, der er det Hensigten, at der skulde sørges for, at disse komme i Indfædderens Besiddelse paa samme fordeelagtige og billige Bilskaar, som ere givne for Gaardmandsclassen. Det er en saa god Hensigt, og der er en saa god Leilighed til at iværksætte den, at jeg for min Part ikke vil kunne lade den gaae ubenyttet bort. Dette er Hensigten, og denne Hensigt maa man ikke her stille sig imod af personlige Hensyn, thi dette var saare ilde; og derfor kan jeg ikke Andet end ønske, at Forslaget maatte blive antaget.

Ordføreren: Foreløbigt skal jeg tillade mig at berigtige en lille Unøjagtighed, som er indkommen i det, den ærede Rigsdagsmand fra Holbøks 1ste District (B. Christensen) anførte. Han antog nemlig, at alle Udvalgets Medlemmer, ligesom han selv, vare imod dette Forslag. Dette er ikke ganske nøiagtigt. Under Forhandlingerne derom erklærede rigtignok de fleste sig derimod, men Nogle vare dog ikke bestemt imod det, og ville muligt, efter at have hørt Forhandlingerne her, stemme derfor. Jeg kan naturligvis ingenlunde mis skjende det Unstelige i at faae saadanne Huuslodder affondrede, for at kunne overdrages Huusmandene til Selveiendom, og altsaa heller ikke mis skjende den gode Hensigt, hvori Forslaget er stillet; men jeg troer rigtignok, at den første ærede Forslagsstiller, der talte for det, ikke har ganske Ret, naar han troer, at dette Forslag ikke gaaer saa vidt som det, der var omhandlet i Udvalget, og oprindeligt paatænkt fra Regeringens Side, nemlig en Myndighed for Finantsministeriet til at affondre ubebyggede Huuslodder. Dette Sidste er maaskee i visse Henseender, kan man sige, en noget større, men vistnok i andre Henseender en mindre Bemyndigelse; thi Frastillelsen af enkelte fraliggende Udlodder, der kunde være tjenlige til at overdrages Huusmandene, vil i Almindelighed ikke kunne skee, hvorimod der her er Tale om Leiehus, og de kunne meget ofte, navnlig naar de oprindeligt have været Aftægtshus, ligge saaledes inde i Gaardens

ovrige Jorder, eller tæt op til Gaarden, at det kan være høist ubeqvemt for Gaardmandene at skulle miste saadanne Stæder. Der er desuden en anden Betænkelse ved dette Forslag, nemlig, at Frastillelsen, saaledes som Forslaget er stillet, skal kunne skee strax ved Overgangen til Selveiendom. Det vil af den foregaaende Paragraph, hvortil denne Paragraph dog skulde slutte sig, sees, at det, og vistnok med god Føje, er antaget, at der ikke let kan, uden den hidtilværende Fæsters Samtykke, tages Noget bort af det, der eengang er ham overdraget til Fæste, førend det Tidspunkt er kommet, da Fæstet vilde være ophørt. Her skulde Leiehuset strax kunne tages bort, for at overdrages til den nuværende Leier. Skulde det derimod paa Grund af Forbindelsen med den foregaaende Paragraph, men hvad jeg dog neppe troer at kunne lægges ind i denne Paragraph, saaledes som den er affattet, være Meningen, at Afsondringen skulde udsættes, indtil at Fæstet ellers vilde være ophørt, da troer jeg, man kommer ind i uoploselige Forviklinger; thi da maatte man lade Selveierbonden beholde sin Rettighed over Leiehusene indtil den Tid, og navnlig Ret til at udsige den nuværende Leier og sætte hvilken som helst Leier ind, han vilde, eller endog slet ingen, saa at der ingen Leier var, naar dette Tidspunkt kom. Det er mig heller ikke ganske klart, at just det Forhold, hvori Prisen skulde sættes paa et saadant affondret Leiehus til Stedets hele Pris, vilde være passende. Imidlertid maa jeg paa den anden Side erkjende, at disse Betæneligheder for en meget stor Deel opveies derved, at det, efter Forslaget, kun skal være Finantsministeriet forbeholdt at frastille slike Leiehus, og man kan vistnok stole paa, at denne Myndighed ikke vil blive anvendt, uden hvor det ikke vil være den nye Selveier til Fornærmelse, skjøndt jeg rigtignok troer, at der kun vil blive temmelig faa Tilfælde tilbage for den praktiske Anvendelse.

Finantsministeren: Det kan ikke nægtes, som af den ærede Ordfører er fremhævet, at der kan opstaae mange praktiske Vanskeligheder ved Gjenneførelsen af det, der er tilfattet ved nærværende Endringsforslag. Jeg troer ogsaa efter hvad der derom er mig meddeelt af Domainedirecteuren, at det ikke vil